

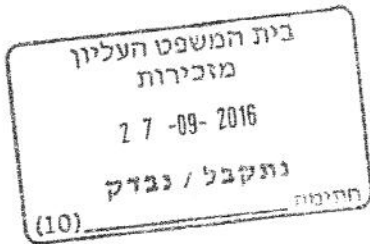
בית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע
על ידי ב"כ עוה"ד מיכל לופט ואח'
רחוב הרכבת 42, תל אביב
טלפון: 03-6244120; פקס': 03-6244130

בג"ץ 3987/15

העותרת

נ ג ד

המשיבים

1. שר הפנים
2. פקיד הרישום על פי חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466305; פקס': 02-6467011

הודעה מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 13.7.2016 מתכבדים המשיבים להגיש הודעה מטעמם.
2. כזכור, עניינה של העתירה **המתוקנת** בנוהל מספר 2.11.0001 של רשות האוכלוסין: "נוהל ביצוע שינויים ותיקונים במצב אישי (נישואין/גירושין/התאלמנות)" (להלן – הנוהל), כפי שזה עודכן לאחרונה.
3. במסגרת עדכון הנוהל (המאוחר לעתירה המקורית) צומצמה התקופה המקסימאלית בה יירשם מצבו האישי של האזרח הישראלי "בבירור" לשלשה חודשים, חלף תקופה של חצי שנה, כפי שהיה בנוהל טרם עדכונו. כמו כן, מענה ביניים יינתן למבקש בתוך 45 יום.
- בפן המהותי, הנוהל עודכן כך שהבדיקה מתמקדת בהיות התעודה תעודה ציבורית שהוצאה כדין, **ולעניין הרישום, שבו בלבד אנו עוסקים בעתירה זו, אין היא עוסקת בכנות הקשר.**
4. בדיון בפני בית המשפט הנכבד הבהיר בית המשפט הנכבד לעותרת כי על פני הדברים אין הוא מוצא פגם בצורך לברר את תוקפה של התעודה הציבורית אשר הוצגה בפניו. עם זאת, בית המשפט הנכבד הורה למשיבים לבחון שינוי מסוים ביחס למבקשים המציגים "תעודה ציבורית ישראלית קבילה". הנה כך לשון החלטתו של בית המשפט הנכבד בעניין זה, כפי שניתנה בתום הדיון:

"הצענו למשיבים לשקול כי בנישואין בין בני זוג שאחד מהם ישראלי והאחר אזרח זר בתעודה ציבורית ישראלית קבילה יירשמו בני הזוג כנשואים, ותיוסף כוכבית להערת שוליים האומרת, כי הרישום נתון לבדיקה שתיערך תוך 45 יום ובמקרים מיוחדים תוך שלושה חודשים".

5. אחר בחינת הדברים בכובד ראש, נבקש להשיב כלדקמן.

ראשית, פעמים רבות גם "תעודה ציבורית ישראלית קבילה" מעוררת קשיים של ממש, במישור הסמכות ובמישורים נוספים, באופן שאינו מאפשר רישום מיידית על בסיסה.

יתר על כן – כמה וכמה מקרים מסוג זה הגיעו לבית משפט נכבד זה, ועיתים אף בית משפט נכבד זה היה שותף להסתייגות של המשיבים מרישום פרט המצב האישי על בסיס תעודה ציבורית ישראלית שהוצגה למשיבים, ולצורך בקיום בירורים ובדיקות קודם לכך (גם אם לעיתים, בסופו של יום ואחר בירור, נרשם כמבוקש על ידי העותרים שם).

לעניין זה נפנה, כדוגמאות בלבד:

לפסק דינה של כבוד הנשיאה ד' ביניש, כבוד השופט (כתוארו אז) א' גרוניס וכבוד השופט נ' הנדל בבג"ץ 10084/09 פלונית נ' שר הפנים (פסק דין מיום 4.10.2010; משום מה פסק הדין תחת איסור פרסום, וזאת אף שהעותרים רשומים כפלונים, והחלטות אחרות באותו תיק מופיעות באתר בית המשפט הנכבד), שעניינו תעודה ציבורית של בית הדין הרבני;

פסק הדין של כבוד הנשיאה ד' ביניש, כבוד המשנה לשניאה א' ריבלין וכבוד השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין בעע"מ 3518/09 משרד הפנים נ' אגימורה (פורסם באר"ש, פסק דין מיום 5.5.2010), שעניינו אף הוא תעודה ציבורית של הרבנות הראשית לישראל;

פסק הדין של כבוד השופטת (כתארה אז) ד' ביניש, כבוד השופט (כתוארו אז) א' ריבלין וכבוד השופטת א' חיות בבג"ץ 11566/05 ד"ר טרימבולר נ' שר הפנים (פורסם באר"ש, פסק דין מיום 12.2.2006). עניינה של העתירה שם היה אף הוא תעודה ציבורית של בית הדין הרבני, שנדרשה בחינתה לאור תקנת הציבור, ורק אחרי בירור ובחינה מדוקדקת הורה היועץ המשפטי לממשלה על הרישום בהתאם לתעודה הציבורית. על נחיצותה של הבדיקה ניתן ללמוד בין היתר מהאמור בפסק הדין ולפיו: "בנסיבות הענין, לא מצאנו לנכון להטיל הוצאות על המשיבים";

פסק הדין של כבוד השופטת א' פרוקצ'יה, כבוד השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין וכבוד השופט ס' גיבוראן בבג"ץ 10563/07 רווידי נ' שר הפנים (פורסם באר"ש, פסק דין מיום 21.7.2008) שעניינו תעודה ציבורית של בית דין שרעי. וראו דבריו של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין בפסקה ו לפסק הדין בעניין זה.

פסק הדין של כבוד המישנה לנשיא מ' חשין, כבוד השופטת (כתארה אז) מ' נאור וכבוד השופט ס' גובראן בבג"ץ 2829/03 פלונית נ' בית הדין הדרוזי לערעורים (פורסם באר"ש, פסק דין מיום 16.1.2006), שעניינו תעודה ציבורית של בית הדין הדתי הדרוזי.

כאמור, המדובר בדוגמאות בלבד בהן בית המשפט הנכבד הכיר בנחיצותה של בדיקה מדוקדקת גם בהתייחס ל"תעודה ציבורית ישראלית קבילה", ומשום כך על המשיבים להפעיל את סמכותם לפי סעיף 19 לחוק מרשם האוכלוסין, ולברר את הדברים עוד טרם לרישום.

לא נימנע מלהעיר כי על פני הדברים, במרבית המקרים האמורים, המדובר היה בתעודה ציבורית בהתייחס לבני זוג אשר שניהם אזרחי ותושבי מדינת ישראל. על אחת כמה וכמה שבירור הדברים מתחייב במקרים בהם אחד מבני הזוג אינו תושב או אזרח, מקרים שהם מושא עתירה זו.

6. באשר לאפשרות אותה הציע בית המשפט הנכבד בדבר רישום כ"נישואים", והוספת כוכבית המתנה תוקף רישום זה בבדיקה.

7. לעניין זה נשיב, בכבוד הראוי, כי ספק אם אפשרות זו עולה בקנה אחד עם סעיפים 2, 19 ו-19ה לחוק מרשם אוכלוסין, התשכ"ה-1965 המסדירים את פרטי הרישום ואת אופן תיקונו של פרט רישום. כלומר, במילים אחרות, החוק אינו מאפשר רישום מותנה, ותיקון הרישום אחר הרישום המידי של ה"נישואין" כמבוקש יהיה כפוף להוראות החלות על תיקון פרט רישום המצב האישי באופן אשר מעורר קשיים של ממש במישור המשפטי.

8. נוכח כל האמור, ישובו ויטענו המשיבים כי לא נפל כל פגם בנוהל הנתקף בעתירה המתוקנת, ועל כן דינה של העתירה להידחות.

9. דברים אלו אמורים מכוח קל וחומר במקרה שלפנינו, כאשר המדובר בעתירה כוללת, הנעדרת עותר קונקרטי כלשהו.

10. סוף דבר, ישובו ויטענו המשיבים כי דינה של העתירה להידחות, תוך חיוב העותרת בהוצאות המשיבים.

11. הודעה זו נתמכת בתצהירה של תמי אזרזר, ממונה מרשם ברשות האוכלוסין וההגירה.

היום,

כ"ד אלול תשע"ו

27 ספטמבר 2016

רועי שויקה, עמ"ד
סגן בכיר בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, תמי אזרזר, מצהירה בזאת כלהלן:

1. אני משמשת בתפקיד ממונה מרשם ברשות האוכלוסין וההגירה.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בהודעת המשיבים בתיק בג"ץ 3987/15 (להלן - הודעת המשיבים).
3. העובדות המפורטות בהודעת המשיבים הן אמת למיטב ידיעתי ואמונותי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, דסי צנגן עו"ד, מאשרת בזה כי ביום 27.9.2016 הופיעה בפני גבי תמי אזרזר המוכרת לי אישית, ולאחר שהוהרתיה כי עליה לומר את האמת, שאם לא תעשה כן תחיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, חתמה בפני על תצהירה.

הדסה צנגן-רוט, עו"ד

מ.ר. 23788

פ. 13. 210